

Az ismeretkör: Filozófia

Kredittartománya: 9 kr.

Tantárgyai:

- 1) Filozófiatörténet
- 2) Társadalmi alapismeretek
- 3.) Bevezetés a kereszténységbe
- 4.) Bevezetés az etikába

Tantárgy neve: Filozófiatörténet ÓP szak

Neptunkód: HFALTANB001, HFALTALB001

Kreditértéke: 2

A tantárgy besorolása: kötelező

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 100 % elmélet

A tanórátípusa: előadás és óraszám: 2 ea/hét 30 óra az adott félévben, levelezőn 10 óra /félév

A számonkérés módja: kollokvium

A tantárgy tantervi helye: 1 félév

Előtanulmányi feltételek: nincsenek

Tantárgyleírás:

A Filozófiatörténet c. tantárgy ismerteti a filozófiatörténet jelentősebb korszakait, bevezet az európai gondolkodás bölceleti irányzataiba. Szól a filozófia fogalmáról és tárgyáról, bemutatja az európai gondolkodás történetét és fejlődését az ókori görög bölcelettől napjaink filozófiájáig, valamint az egyetemes történelmi korszakok meghatározó filozófiai irányzatait, gondolkodóit és legfontosabb problémáit. A tantárgy célja, hogy a hallgatók képesek legyenek strukturáltan áttekinteni a filozófiatörténet nagy korszakainak, fontos irányzatainak szellemi koherenciáját, összefüggésrendszerét, tudják alkalmazni a filozófiai gondolkodásmód problémamegoldó metódusát a gyakorlatban, a konkrét mindennapokban, valamint a szakterületükön egyaránt. A kurzus során érintjük a digitális kompetenciával kapcsolatos ismereteket, (pl.: jogi szabályozás, elektronikus kommunikáció, információtárolás és információkezelés); készségeket (pl.: információ létrehozása, bemutatása, értelmezése, információkeresés- feldolgozás) és az attitűdöket (kritikus gondolkodás, kreativitás, innováció, biztonságos használat).

Kötelező és ajánlott irodalom:

- 1) Nyíri Tamás (én.): *A filozófiai gondolkodás fejlődése*. Szent István Társulat, Budapest ISBN: 9633610141
- 2) Peter Kunzmann – Franz-Peter Burkard – Franz Wiedmann (én.): *Atlasz. Filozófia*. Athenaeum 2000 Kiadó, Budapest ISBN: 978 9638455932
- 3) Csejtei Dezső (2016): *Filozófia a mindennapokban. Gondolatok emberről, világról, Istenről*. Attraktor, Gödöllő-Máriabesnyő ISBN: 978 6155601101
- 4) Halasy-Nagy József (1991): *A filozófia*. Akadémiai Kiadó, Budapest ISBN: 963 05 5929 3
- 5) Bolberitz Pál (2011): *Relatív és abszolút. Válogatott teológiai és filozófiai írások*. Éghajlat Könyvkiadó ISBN: 963 9862 395

Előírt szakmai kompetenciák, kompetenciaelemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

Rendelkezik az 3-7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.

- Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai

nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.

- Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.
- Alapvető ismeretei vannak a 3-7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést támogató eljárásokkal.
- Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.
- Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.
- Tisztában van a művészeteknek az óvodás gyermek személyiségfejlődésében betöltött szerepével és hatásrendszerével.
- Ismeri a 3-7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.
- Érti az összefüggést a 3-7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.
- Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés és az óvodai nevelés szociokulturális beágyazottságát, annak hatását a pedagógiai folyamatra.
- Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi ismeretekkel, és tájékozott a segítségnyújtás lehetőségeiről.
- Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.
- Ismeri és szakszerűen alkalmazni képes a digitális kommunikáció, az információ kezelésének szabályait.

b) képességei

- Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.
- A 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.
- Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3-7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait, és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit.
- Adaptív módon épít a 3-7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.
- Támogatja a 3-7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakítását.
- Az óvodai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 3-7 éves gyermek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg.
- A gyermekintézmény partnereivel (család, bölcsőde, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó, stb.) előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer alakít ki, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.
- Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

c) attitűdje

- Elkötelezett a 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.
- Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.
- Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.
- Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.
- Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal a rábízott 3-7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.
- Hatáskörében felelősséget vállal a 3-7 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért.
- Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.
- Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.
- Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.
- Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.
- Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodai nevelés nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért.

Tantárgy felelőse: Dr. Sánta János főiskolai docens PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Dr. Berzsenyi Emese főiskolai adjunktus PhD, Prof. habil. Turai Alfréd óraadó tanár PhD.